

Europos arešto orderis

Europos arešto orderis (toliau – EAO) yra supaprastinta tarpvalstybinė teisminė perdavimo procedūra, taikoma patraukiant asmenis baudžiamojon atsakomybėn arba vykdant laisvės atėmimo bausmę ar sprendimą dėl įkalinimo. Vienos ES šalies teisminės institucijos išduotas orderis galioja visoje ES.

Europos arešto orderio sistema veikia nuo 2004 m. sausio 1 d. Ji pakeitė pakeitė ilgas ekstradicijos tarp ES valstybių narių procedūras.

Kaip jis veikia?

Tai yra vienos ES šalies teisminės institucijos prašymas **suiti asmenį** kitoje šalyje ir **perduoti jį** pirmajai šaliai, kur jis bus patrauktas baudžiamojon atsakomybėn arba bus vykdoma laisvės atėmimo bausmė ar sprendimas dėl įkalinimo. Šis mechanizmas grindžiamas teismo sprendimų tarpusavio pripažinimo principu. Jis veikia visose ES šalyse.

Jis įgyvendinamas per tiesioginius teisminių institucijų ryšius.

Taikant EAO procedūrą institucijos turi užtikrinti [įtariamųjų ir kaltinamųjų procesines teises](#), kaip antai teisę į informaciją, advokatą, vertėją ir teisinę pagalbą pagal šalies, kurioje jie buvo suimti, teisę.

Kuo jis skiriasi nuo tradicinės ekstradicijos?

1. Griežti terminai

Šalis, kurioje asmuo suimamas, turi ne vėliau kaip per 60 dienų po suėmimo priimti galutinį sprendimą dėl Europos arešto orderio vykdymo.

Jeigu asmuo sutinka būti perduotas, sprendimas dėl perdavimo turi būti priimamas per 10 dienų.

Prašomas perduoti asmuo perduodamas kuo greičiau atitinkamų institucijų suderintą dieną, ne vėliau kaip per 10 dienų nuo galutinio sprendimo dėl Europos arešto orderio vykdymo priėmimo.

2. 32 nusikaltimų atveju nebetaikomas dvigubo baudžiamumo reikalavimas

32 nusikaltimų kategorijoms nebetaikomas reikalavimas, kad atliktas veiksmas turi būti laikomas nusikalstama veika abiejose šalyse. Vienintelis taikomas reikalavimas – *orderį išdavusioje šalyje už ją skiriama didžiausia bausmė turi būti ne mažiau kaip 3 metai laisvės atėmimo.*

Kitų nusikalstamų veikų atvejais, perdavimas gali būti vykdomas su sąlyga, kad veiksmas būtų laikomos nusikalsta veika vykdančioje valstybėje narėje.

3. Nepolitiškumas

Sprendimus savarankiškai priima teisminės institucijos, nesiremdamos politiniais motyvais.

4. Savo šalies piliečių perdavimas

ES šalis nebegali atsisakyti perduoti savo piliečius, išskyrus atvejus, kai jos perima ieškomo asmens įkalinimo bausmės vykdymą.

5. Garantijos

EAO vykdanti šalis gali prašyti suteikti garantiją, kad:

a) tais atvejais, kai pakirta **laisvės atėmimo iki gyvos galvos bausmė**, po tam tikro laiko asmuo įgys teisę prašyti peržiūrėti nuosprendį.

b) prašomas perduoti asmuo galėtų atlikti bet kokią paskirtą **laisvės atėmimo bausmę vykdančiojoje šalyje**, jei jis yra tos šalies pilietis arba nuolatinis gyventojas.

6. Atsisakymo pagrindų apribojimas

Šalis gali atsisakyti perduoti prašomą asmenį tik tuomet, jei esama bent vieno iš privalomųjų arba neprivalomųjų atsisakymo pagrindų:

Privalomieji pagrindai

Susijusios nuorodos

[Pagrindų sprendimas dėl Europos arešto orderio](#)

Šį puslapį tvarko Europos Komisija. Šiame tinklalapyje pateikta informacija nebūtinai atitinka Europos Komisijos oficialią poziciją. Europos Komisija neprisiima atsakomybės ar įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą informaciją arba duomenis. Informacija apie ES tinklalapių autorių teises pateikiama teisiniame pranešime.

Paskutinis naujinimas: 27/06/2019